

ชื่อหนังสือพิมพ์ เชียงใหม่นิวส์	วันที่ - 6 ม.ค. 2556	ปีที่ 22	ฉบับที่ 7944	หน้า 5
---	--------------------------------	--------------------	------------------------	------------------

วัดพระธาตุลำปางหลวง เจดีย์โบราณที่สวยงามที่สุดในลำปาง

“วัดพระธาตุลำปางหลวงเป็นปูชนียที่สำคัญของจังหวัดลำปางเป็นเสมือนศูนย์รวมของชุมชนที่สำคัญแห่งหนึ่ง จนวัดพระธาตุลำปางหลวงได้ชื่อว่าเป็นวัดที่สวยงามที่สุดของลำปาง ภายในวัดพระธาตุลำปางหลวงมีความงดงามอลังการของสถาปัตยกรรมล้านนา ตั้งแต่พระเจดีย์ พระวิหาร ชุมประตู่โขง จนถึงชุมพระเจ้าล้านนา ซึ่งเป็นพระประธานในวิหารหลวง ล้วนแล้วแต่สะท้อนถึงความรุ่งเรืองของพุทธศาสนาและศิลปกรรมในล้านนาสมัยนั้นเป็นอย่างดี”

ถ้าใครที่มีโอกาสเดินทางไปจังหวัดลำปางต้องแวะไปวัดพระธาตุลำปางหลวง วัดที่สวยงามที่สุดแห่งล้านนา พระเจดีย์, วิหารหลวงแบบเปิดโล่ง, ชุมประตู่โขง, บันไดพญานาคทางขึ้นวัด, ชุมพระเจ้าล้านทอง พระประธานในพระวิหารหลวง รวมทั้งบรรดาศิลปวัตถุตกแต่งภายในวัดล้วนแล้วแต่ศิลปกรรมชิ้นเอก ที่เมื่อมารวมกันอยู่ภายในวัดแห่งนี้ ทำให้ดูมีพลังและจิตวิญญาณอย่างไม่ต้องหาคำอธิบายใดๆ มาเปรียบเปรย

วัดพระธาตุลำปางหลวงเป็นปูชนียที่สำคัญของจังหวัดลำปาง เป็นเสมือนศูนย์รวมของชุมชนที่สำคัญแห่งหนึ่ง จนวัดพระธาตุลำปางหลวงได้ชื่อว่าเป็นวัดที่สวยงามที่สุดของลำปาง ภายในวัดพระธาตุลำปางหลวงมีความงดงามอลังการของสถาปัตยกรรมล้านนา ตั้งแต่พระเจดีย์ พระวิหาร ชุมประตู่โขง จนถึงชุมพระเจ้าล้านนา ซึ่งเป็นพระประธานในวิหารหลวง ล้วนแล้วแต่สะท้อนถึงความรุ่งเรืองของพุทธศาสนาและศิลปกรรมในล้านนาสมัยนั้นเป็นอย่างดี

วัดพระธาตุลำปางหลวง เป็นปูชนียสถานที่สำคัญแห่งหนึ่งของนครลำปาง เพราะเป็นวัดที่มีมาแต่โบราณ โดยเฉพาะเป็นวัดที่พระมหากษัตริย์ไทย เจ้าผู้ครองนครลำปางและภาคเหนือทั้งหมด เคยเสด็จและยกย่องว่าเป็นหลักของบ้านเมืองสืบมาทุกยุคทุกสมัย เป็นวัดที่ตำนานระบุไว้ชัดเจนว่า มีพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้าส่วนสำคัญบรรจุอยู่ในองค์พระธาตุเจดีย์ที่เป็นประธานของวัด เป็น

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	- 6 ม.ค. 2556	22	7944	5

วัดที่ประดิษฐาน “พระแก้วมรกต” อันล้ำค่าอีกองค์หนึ่งของประเทศไทย และยังคงประดิษฐานอยู่จนถึงทุกวันนี้และเป็นวัดที่มีอนุสรณ์แห่งการ กอบกู้อิสรภาพของชาติไทยในดินแดนล้านนา ไม่ให้ตกเป็นทาส (เมืองออกของประเทศอื่น) ซึ่งได้รับความสำเร็จเป็นปฐมที่วัดแห่งนี้ คือ “พ่อเจ้าทิพย์ช้าง” หรือ “พญาสุลวฤไชยสงคราม”

วัดพระธาตุลำปางหลวงแห่งนี้มีความสำคัญสำหรับชาวนคร ลำปางเท่านั้น ทุกวันนี้เป็นแหล่งท่องเที่ยวของชาวไทยและต่างประเทศ เข้ามาเยือนอย่างไม่ขาดสาย เป็นที่เคารพสักการะของชาวบ้านชาวเมือง ทั้งใกล้และไกลต่างพากันมากราบไหว้บูชาอยู่เนืองนิตย์ พระมหากษัตริย์ ไทยทรงใช้สถานที่แห่งนี้ประกอบพระราชพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยา สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชก็เคยเสด็จมานมัสการพระธาตุลำปางหลวง มาแล้วครั้งหนึ่ง

ความเชื่อทางคติธรรม สิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ภายในวัดแห่งนี้นอกจาก จะมีหน้าที่ใช้สอยทางพิธีกรรมในศาสนาแล้ว ยังมีความหมายสำคัญที่แฝงอยู่ก็คือ ช่างโบราณได้จำลองจักรวาลที่มีอยู่ในคัมภีร์โบราณเช่น ในไตรภูมิพระร่วงมาไว้ที่นี่ กล่าวคือ พระธาตุเจดีย์อันเป็นศูนย์กลางของ วัดก็คือสัญลักษณ์ที่แทนเขาพระสุเมรุอันเป็นศูนย์กลางจักรวาล เพราะ ฉะนั้นในขณะเดียวกันองค์พระธาตุจึงเปรียบได้กับพระเจดีย์จุฬามณี ที่ ประดิษฐานบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ อันเป็นวิมานของพระอินทร์

ดังนั้นการได้นมัสการองค์พระธาตุลำปางหลวงจึงเปรียบได้ว่าเป็นการได้กราบไหว้บูชาพระเจดีย์จุฬามณีอันศักดิ์สิทธิ์ไปพร้อมกันด้วย ดังนั้นลานทรายภายในวัดพระธาตุลำปางหลวงจึงมีความหมายที่เปรียบ ได้กับมหาสมุทรสีทันดร มีคุณค่าและความหมายพิเศษกว่าเม็ดทราย ช้างถนนทั่ว ๆ ไป และปัจจุบันก็เป็นเพียงแห่งเดียวในภาคเหนือที่ยังคง สภาพดังกล่าวได้อย่างสมบูรณ์และงดงามที่สุด แม้แต่เชียงใหม่ที่เมือง หลวงของล้านนาเองในปัจจุบันก็ยังไม่มียี่หuluhเหลืออยู่ในสภาพที่ สมบูรณ์เท่ากับวัดพระธาตุลำปางหลวงเลย

วิหารวัดพระธาตุลำปางหลวงตั้งอยู่ทางด้านทิศตะวันออกของ องค์เจดีย์ประธาน หันหน้าไปทางทิศตะวันออก ลักษณะของวิหารหลวง

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	- 6 ม.ค. 2556	22	7944	5

เป็นวิหารโถงเครื่องไม้แบบเปิดโล่ง ก่อสร้างด้วยไม้สักทั้งหลังยกพื้นสูงจากพื้นดินเล็กน้อย การลดของชั้นหลังคาวิหารถือเป็นลักษณะของสถาปัตยกรรมล้านนา คือลดด้านหน้า 3 ชั้น และด้านหลัง 2 ชั้น ส่วนโครงสร้างของวิหารเป็นแบบเสาและมีคานรับน้ำหนัก ไม่มีหลักฐานปรากฏแน่ชัดว่าวิหารหลวงหลังนี้สร้างขึ้นในสมัยใด แต่จากข้อมูลที่ได้จาก

ศิลาจารึกจุลศักราช 838 (พ.ศ.2019) กล่าวเพียงว่ามีการสร้างวิหาร แต่ไม่ได้ระบุว่าเป็นวิหารแห่งใด

อย่างไรก็ตาม วิหารหลวงหลังนี้น่าจะสร้างขึ้นก่อนพ.ศ. 2044 เนื่องจากในปีนี้ได้มีการหล่อพระพุทธรูปพระเจ้าล้านทองเพื่อประดิษฐานเป็นพระประธานในวิหารหลวง

วิหารหลวงวัดพระธาตุลำปางหลวงที่ปรากฏในปัจจุบันเป็นอาคารที่ได้รับการบูรณะปฏิสังขรณ์ในครั้งหลังสุดเมื่อ พ.ศ. 2466 โดยพระธรรมจินดานายก เจ้าคณะจังหวัดลำปางสมัยนั้น ในการบูรณะได้มีการพยายามจะรักษารูปแบบดั้งเดิมเอาไว้ แต่ก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงบางส่วน of วิหาร เช่น เปลี่ยนเสาแปดเหลี่ยมที่รับโครงสร้างหลังคาส่วนบนตอนกลางวิหารมาเป็นเสากลม สร้างเพดานและลานประดับเป็นไม้แกะสลักประดับกระจกลีลา 12 ราศี ซึ่งแต่เดิมนั้นวิหารหลวงไม่มีเพดาน เป็นอาคารที่เปิดให้เห็นโครงสร้างหลังคาทั้งหมด

ภายในวิหารหลวงมีกู่ หรือ มณฑป ประดิษฐานพระพุทธรูปพระเจ้าล้านทอง ซึ่งเป็นพระประธานของวิหารหลวงหล่อด้วยสำริดปิดทอง ในทำขัดสมาธิราบแสดงปางมารวิชัย พุทธลักษณะแบบศิลปะเชียงแสนผสมกับสุโขทัย

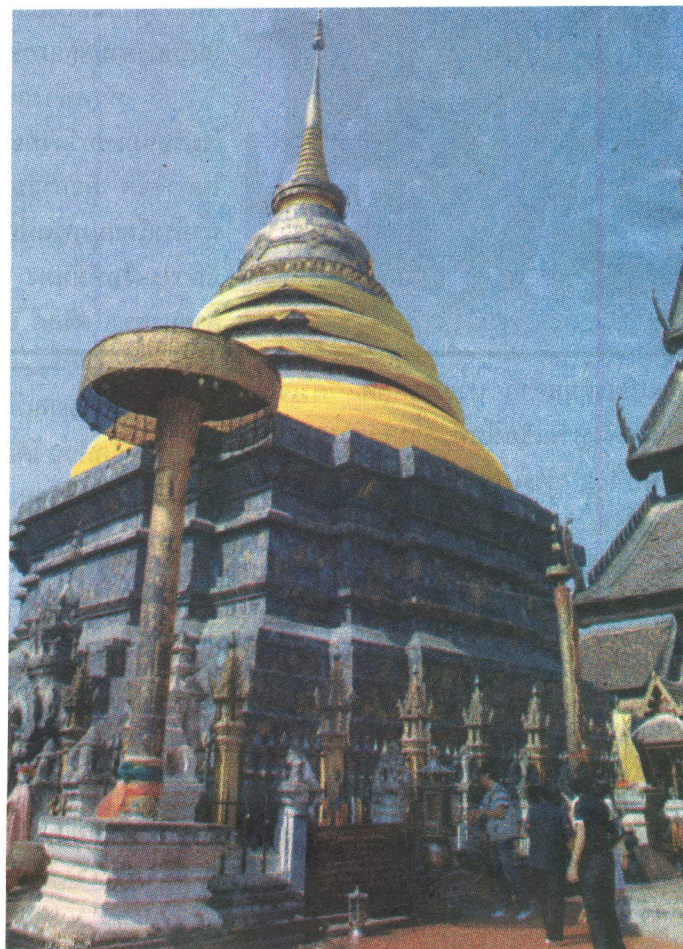
กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

00201

NORTH CLIPPING 2556/

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	- 6 ม.ค. 2556	22	7944	5

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	- 6 ม.ค. 2556	22	7944	5

นอกจากนั้นภายในวิหารหลวงยังมีภาพเขียนจิตรกรรมประดับอยู่บนแผงคอสองด้านข้างทั้งสองด้าน ภาพจิตรกรรมเหล่านี้เป็นภาพเขียนที่สวยงามและหาดูได้ยาก เป็นฝีมือของช่างท้องถิ่นเขียนเรื่องราวทศชาติชาดก พุทธประวัติและพรหมจักร หรือเรื่อง รามเกียรติ์ ฉบับสำนวนล้านนา จิตรกรรมบนแผงคอสองของวิหารหลวงสะท้อนให้เห็นถึงความรู้เรื่องไพบูลย์ของพุทธศาสนานบนแผ่นดินล้านนาซึ่งมีทั้งสิ้น 24 แผ่น เริ่มจากทศชาติชาดกเรื่องพระเทมียบนแผงคอสองแผ่นที่ 1 แผงคอสองแผ่นที่ 2 เขียนเรื่อง พระมหาชนก แผ่นที่ 3 - 4 เขียนเรื่อง สุวรรณสาม แผ่นที่ 5 เขียนเรื่อง เนมิราช แผ่นที่ 6 - 8 เขียนเรื่อง พระมหोสถ แผงคอสองแผ่นที่ 9 - 10 เขียนเรื่อง พระภูมิทัตถ์ แผงคอสองแผ่นที่ 11 เขียนเรื่อง จันทกุมาร และแผ่นที่ 12 เขียนเรื่อง พระนารถ ส่วนภาพจิตรกรรมบนแผงคอสองด้านหน้าสุดทางขวามือของพระประธาน นับเป็นแผ่นที่ 13 เขียนเรื่อง พระเวสสันดร ยาวต่อเนื่องไปจนถึงแผ่นที่ 18 ส่วนแผ่นที่ 19 เขียนเรื่องราวเกี่ยวกับพุทธประวัติ ส่วนแผงคอสองตั้งแต่แผ่นที่ 20 - 24 ซึ่งถือเป็นแผ่นสุดท้ายเขียนเรื่อง พรหมจักร

สำหรับนักท่องเที่ยวที่สนใจสามารถเดินทางไปนมัสการพระธาตุลำปางหลวง ซึ่งตั้งอยู่ที่บ้านลำปางหลวง ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง ห่างจากถนนซูเปอร์ไฮเวย์สายเอเชียประมาณ 4 กิโลเมตร มีถนนแยกจากถนนใหญ่เข้าสู่ตัวอำเภอกะเคา ผ่านโรงงานน้ำตาลกะเคาและที่ว่าการอำเภอกะเคา ถนนลาดยางสะดวกปลอดภัยตลอดจนถึงวัด

จักรพงษ์ คำบุญเรือง
jakrapong@chiangmainews.co.th